

VIRUSNA OBOLENJA

Po podatkih Ljubljanskega zavoda za zdravstveno varstvo je bilo v zadnjih treh mesecih več prijav adenovirusnih črevesnih okužb, opažena je bila tudi epidemija adenovirusnega gastroenterokolitisa

Doslej je znanih 51 vrst adenovirusov, ki pri ljudeh sprožijo različne bolezni. Razširjeni so po vsem svetu. Najpogosteje povzročajo vnetja zgornjih dihal in očesnih veznic, lahko pa prizadenejo tudi spodnja dihala, prebavila, sečila in osrednje živčevje. Klinična slika in potek bolezni sta odvisna od starosti in imunskega stanja bolnika, pri okužbi in prenosu so pomembni tudi socialno – ekonomski status in dejavniki okolja.

Okužbe z adenovirusi se lahko pojavljajo v katerem koli letnem času, vendar so težave z dihalni najpogostejše pozno pozimi, spomladi in zgodaj poleti.

Klinična slika okužbe dihal je podobna gripi in drugim virusnim okužbam dihal. Pri otrocih poteka bolezen običajno v blagi obliki z vročino, nahodom, vnetjem očesnih veznic, bolečinami v žrelu in kašljem. Vročina

lahko doseže tudi 40 stopinj Celzija in jo včasih spremlja mrzlica, traja od pet do sedem dni, izjemoma dlje. Na nebnicah se lahko pojavijo spremembe, ki so podobne tistim pri bakterijski angini, ali pa se razvije še vnetje srednjega ušesa. Okužba spodnjih dihal se kaže kot bronhiolitis, laringitis ali pljučnica. Ena izmed vrst adenovirusa povzroča tudi suh, dražeč kašelj, podoben oslovskemu.

Če prizadenejo adenovirusi prebavila, ima bolnik poleg driske lahko trebušne krče, vročino, glavobol, celo bruha. Adenovirusi povzročajo tudi vnetje mehurja. Ob odvajanju vode imajo pekoče bolečine, v urinu se pojavi kri. Voda je po treh dneh videti čista, bolečine pri uriniranju pa imajo še nekaj dni.

Adenovirusne okužbe oči navadno prizadenejo eno ali oba očesa, ki je ali sta pordela, na veznici pa najdemo spremembe, ki povzročajo solzenje, srbenje, pekočo bolečino in občutek tujka. Težave trajajo od deset dni do tri tedne in ne puščajo trajnih posledic.

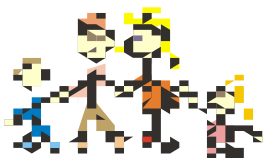
Bolniki z adenovirusom so kužni dva dni pred začetkom bolezni in še osem dni po tem, ki težav nimajo več. Virusi se prenašajo s tesnim stikom s človeka na človeka z izločki dihal in slino, z aerosoli, fekalno – oralno in tudi vodo. Za otroka je nevaren stik z okuženo igračo ali rokovanje z bolnim vrstnikom, lahko je vir okuženo blato zaradi nenatančnega umivanja rok in nepravilnega ravnanja s pleniciami.

Za adenovirusne okužbe ni specifičnega zdravljenja. Otrok naj bo v domačem okolju in naj ne gre v kolektiv, dokler ima znake bolezni.

Svetujemo počitek, uživati mora veliko tekočin, pri vročini nad 38,5 stopinj Celzija naj prejema zdravilo za zniževanje telesne temperature. Priporočamo poostren higienski režim, da preprečimo širjenje bolezni. Pri zapletih, kot so dodatne bakterijske okužbe, je potrebno antibiotično zdravljenje.

Okužbe z adenovirusi ni treba zdraviti v bolnišnici. Dojenčki in mlajši otroci pa pogosto izgubijo preveč tekočine zaradi bruhanja in drisk in je ne morejo nadomestiti s pitjem. Takrat jih hospitalizirajo.

Pri preprečevanju okužbe dihal uporabljamo enake ukrepe kot pri drugih virusnih povzročiteljih okužb; izogibamo se zaprtim prostorom in tesnim stikom z obolelimi, skrbimo za higieno rok, redno zdravo prehrano in se

veliko gibamo na svežem zraku.

**Org.prehrane in ZHR:
Malnar Stanka**

**Literatura:
Delo – Ona
Aleksander Vidrih**